

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 21 maja 2020 r.

Poz. 902

OBWIESZCZENIE

MARSZAŁKA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 4 maja 2020 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o muzeach

1. Na podstawie art. 16 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach (Dz. U. z 2019 r. poz. 917), z uwzględnieniem zmiany wprowadzonej ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o weteranach działań poza granicami państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1726) oraz zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem 4 maja 2020 r.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia tekst jednolity ustawy nie obejmuje art. 20 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o weteranach działań poza granicami państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1726), który stanowi:

„Art. 20. Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 15, art. 2 pkt 3, art. 3 pkt 3, art. 5 pkt 1, art. 7, art. 9, art. 10 pkt 1, art. 13 pkt 1 i art. 14 pkt 1, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.”.

Marszałek Sejmu: *E. Witek*

Załącznik do obwieszczenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 4 maja 2020 r. (poz. 902)

USTAWA

z dnia 21 listopada 1996 r.

o muzeach

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Muzeum jest jednostką organizacyjną nienastawioną na osiągnięcie zysku, której celem jest gromadzenie i trwała ochrona dóbr naturalnego i kulturalnego dziedzictwa ludzkości o charakterze materialnym i niematerialnym, informowanie o wartościach i treściach gromadzonych zbiorów, upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury polskiej oraz światowej, kształtowanie wrażliwości poznawczej i estetycznej oraz umożliwianie korzystania ze zgromadzonych zbiorów.

Art. 2. Muzeum realizuje cele określone w art. 1, w szczególności przez:

- 1) gromadzenie zabytków w statutowo określonym zakresie;
- 2) katalogowanie i naukowe opracowywanie zgromadzonych zbiorów;
- 3) przechowywanie gromadzonych zabytków, w warunkach zapewniających im właściwy stan zachowania i bezpieczeństwo, oraz magazynowanie ich w sposób dostępny do celów naukowych;
- 4) zabezpieczanie i konserwację zbiorów oraz, w miarę możliwości, zabezpieczanie zabytków archeologicznych nieruchomości oraz innych nieruchomości obiektów kultury materialnej i przyrody;
- 5) urządzanie wystaw stałych i czasowych;
- 6) organizowanie badań i ekspedycji naukowych, w tym archeologicznych;
- 7) prowadzenie działalności edukacyjnej;
- 7a) popieranie i prowadzenie działalności artystycznej i upowszechniającej kulturę;
- 8) udostępnianie zbiorów do celów edukacyjnych i naukowych;
- 9) zapewnianie właściwych warunków zwiedzania oraz korzystania ze zbiorów i zgromadzonych informacji;
- 10) prowadzenie działalności wydawniczej.

Art. 3. Muzea mogą być tworzone dla jednej lub wielu dziedzin działalności człowieka oraz tworów natury.

Art. 4. W sprawach nieuregulowanych w ustawie mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194).

Rozdział 2

Organizacja muzeów

Art. 5. 1. Muzea mogą być tworzone przez ministrów i kierowników urzędów centralnych, jednostki samorządu terytorialnego, osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.

2. Muzeami państwowymi są muzea utworzone przez organy administracji rządowej.

3. Muzeami samorządowymi są muzea utworzone albo przejęte przez jednostki samorządu terytorialnego.

4. Podmioty, o których mowa w ust. 1, tworzące muzea są obowiązane:

- 1) zapewnić środki potrzebne do utrzymania i rozwoju muzeum;
- 2) zapewnić bezpieczeństwo zgromadzonym zbiorom;
- 3) sprawować nadzór nad muzeum.

5. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określi w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy zakres i tryb zabezpieczania zbiorów przed pożarem, kradzieżą i innym niebezpieczeństwem grożącym zniszczeniem lub utratą zbiorów,
- 2) sposoby przygotowania zbiorów do ewakuacji w razie powstania zagrożenia

– mając na względzie niedopuszczenie do sytuacji, w której zbiory mogą być utracone, uszkodzone lub zniszczone, oraz ochronę miejsca przechowywania i eksponowania zbiorów oraz ich ochronę w czasie transportu.

6. Muzea państwowe i rejestrowane muzea samorządowe mają prawo używania okrągłej pieczęci z wizerunkiem orła ustalonym dla godła Rzeczypospolitej Polskiej oraz nazwą muzeum w otoku.

Art. 5a. 1. Muzeum może być łączone z innymi instytucjami kultury działającymi na podstawie przepisów o organizowaniu działalności kulturalnej, jeżeli połączenie nie spowoduje uszczerbku w wykonywaniu dotychczasowych zadań.

2. Połączenie, o którym mowa w ust. 1, może nastąpić po pozytywnym zaopiniowaniu przez Radę do Spraw Muzeów i Miejsc Pamięci Narodowej, zwaną dalej „Radą do Spraw Muzeów”.

Art. 5b. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego prowadzi w Biuletynie Informacji Publicznej wykaz muzeów.

2. Wykaz muzeów zawiera następujące informacje:

- 1) nazwę muzeum;
- 2) adres siedziby muzeum;
- 3) nazwę podmiotu, który utworzył muzeum, a w przypadku osoby fizycznej – jej imię i nazwisko;
- 4) w przypadku muzeum rejestrowanego – datę wpisu do Państwowego Rejestru Muzeów.

3. Podmiot, który utworzył muzeum, jest obowiązany przekazać informacje, o których mowa w ust. 2, w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia utworzenia muzeum, a w przypadku ich zmiany – w terminie nie dłuższym niż miesiąc od zmiany.

Art. 6. 1. Muzeum działa na podstawie statutu nadanego przez podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 1, w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, z zastrzeżeniem ust. 5.

2. Statut określa w szczególności:

- 1) nazwę, teren działania i siedzibę muzeum;
- 2) zakres działania;
- 3) rodzaj i zakres gromadzonych zbiorów;
- 4) organ zarządzający i nadzorujący oraz organy doradcze i sposób ich powoływania;
- 5) źródła finansowania działalności muzeum;
- 6) zasady dokonywania zmian w statucie;
- 7) zasady prowadzenia działalności, o której mowa w art. 9, jeżeli muzeum zamierza taką działalność prowadzić.

3. Pierwszy statut nadany muzeum, statut muzeum w organizacji, zawiera postanowienia regulujące proces organizowania muzeum i obowiązuje do czasu jego zakończenia. Za dzień zakończenia organizowania muzeum przyjmuje się dzień otwarcia wystawy stałej.

4. Po dniu zakończenia organizowania muzeum nadaje się muzeum statut zgodnie z wymogami określonymi w ust. 2.

5. (uchylony)

6. Muzeum nieposiadające osobowości prawnej, w tym muzeum funkcjonujące w ramach struktury jednostki organizacyjnej, działa na podstawie regulaminu nadanego przez podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 1. Przepisy ust. 1–4 stosuje się odpowiednio do regulaminu.

7. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego prowadzi spis uzgodnionych regulaminów, o których mowa w ust. 6.

Art. 6a. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego koordynuje i realizuje politykę państwa w zakresie działalności muzeów oraz w zakresie miejsc pamięci narodowej, w tym pomników zagłady oraz grobów i cmentarzy wojennych, w szczególności przez:

- 1) tworzenie muzeów;
- 2) sprawowanie nadzoru nad muzeami i dokonywanie kontroli ich działalności;
- 3) sprawowanie opieki nad miejscami pamięci narodowej oraz trwałymi upamiętnieniami faktów, wydarzeń i postaci z nimi związanymi w kraju i za granicą;
- 4) wspieranie inicjatyw w zakresie sprawowania opieki nad miejscami pamięci narodowej oraz trwałymi upamiętnieniami faktów, wydarzeń i postaci z nimi związanymi przez inne podmioty;
- 5) dokonywanie trwałych upamiętnień w miejscach pamięci narodowej, w tym w miejscach walk i męczeństwa Narodu Polskiego, oraz upamiętnień związanych z nimi faktów, wydarzeń, postaci;
- 6) opiniowanie stanu opieki nad pomnikami zagłady oraz muzeami walk i martyrologii;
- 7) organizowanie współpracy ze środowiskami i organizacjami emigracyjnymi, polonijnymi oraz polskimi poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej w sprawowaniu opieki nad miejscami pamięci narodowej, w tym miejscami walk i męczeństwa Narodu Polskiego;
- 8) popularyzowanie wiedzy o miejscach pamięci narodowej oraz ich znaczenia dla historii, dziedzictwa i tożsamości narodowej;
- 9) wykonywanie innych zadań wynikających z umów międzynarodowych dotyczących miejsc pamięci narodowej, w tym grobów i cmentarzy wojennych.

2. Organy właściwe w sprawach wydawania zezwoleń na wykonanie trwałych znaków i obiektów upamiętniających walki i męczeństwo wydają zezwolenie po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, z zastrzeżeniem uprawnień Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, o których mowa w art. 531 ustawy z dnia 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz. U. z 2019 r. poz. 1882).

Art. 6b. 1. Osobie fizycznej, osobie prawnej i jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej zasłużonym dla idei pamięci narodowej nadaje się medal „Opiekun Miejsc Pamięci Narodowej”, zwany dalej „medalem”.

2. Medal nadaje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego z własnej inicjatywy albo na wniosek Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, organizacji społecznej lub innej jednostki organizacyjnej, zajmujących się upamiętnianiem i opieką nad miejscami pamięci narodowej.

3. Wniosek o nadanie medalu zawiera w szczególności następujące dane podmiotu, którego dotyczy:

- 1) imię, nazwisko, imię ojca, datę i miejsce urodzenia, wykształcenie oraz miejsce zamieszkania osoby fizycznej albo
  - 2) nazwę, siedzibę, adres osoby prawnej albo jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej.
4. Podmiot, któremu nadano medal, otrzymuje odznakę medalu oraz legitymację potwierdzającą jego nadanie.
5. Duplikat legitymacji potwierdzającej nadanie medalu wydaje się nieodpłatnie w przypadku jej zniszczenia lub utraty.
6. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:
- 1) wzór wniosku o nadanie medalu,
  - 2) tryb postępowania w sprawach o nadanie medalu, okoliczności wręczania odznaki medalu oraz legitymacji potwierdzającej nadanie medalu,
  - 3) sposób noszenia i przechowywania odznaki medalu,
  - 4) tryb i sposób wydawania duplikatu legitymacji potwierdzającej nadanie medalu,
  - 5) wzory odznaki medalu oraz legitymacji potwierdzającej nadanie medalu

– uwzględniając konieczność zapewnienia sprawności postępowania w sprawach o nadanie medalu oraz godnego i uroczystego uhonorowania osób oraz jednostek organizacyjnych, którym jest nadawany medal.

Art. 7. 1. Przy ministrze właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego działa Rada do Spraw Muzeów jako organ opiniodawczo-doradczy w sprawach zarządzania, finansowania oraz polityki kulturalnej w zakresie muzealnictwa oraz spraw związanych z miejscami pamięci narodowej, w tym pomnikami zagłady.

2. Rada do Spraw Muzeów składa się z 21 członków: 10 wskazanych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w tym 3 reprezentujących muzea martyrologiczne, oraz 11 wybranych na zjeździe muzeów rejestrowanych.

3. Kadencja Rady do Spraw Muzeów trwa 3 lata.

4. Członków Rady do Spraw Muzeów powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Rada wybiera Przewodniczącego ze swojego grona.

5. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy zakres działania Rady do Spraw Muzeów, sposób powoływania jej członków oraz Przewodniczącego, uwzględniając przy tym ich wiedzę merytoryczną, niezbędną przy pełnionej w niej funkcji.

Art. 8. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego sprawuje nadzór nad muzeami. W tym celu może dokonywać kontroli ich działalności.

2. W razie rażącego naruszania przepisów ustawy i statutu muzeum, gdy bezskuteczne okazały się zalecenia usunięcia stwierdzonych uchybień w działalności muzeum, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po wysłuchaniu podmiotu, o którym mowa w art. 5 ust. 1, oraz rady muzeum lub rady powierniczej, po zapoznaniu się z opinią Rady do Spraw Muzeów, może, w drodze decyzji administracyjnej, zakazać jego dalszej działalności. Decyzję tę podaje się do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 2, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wskazuje sposób zabezpieczenia muzealiów.

Art. 9. Muzeum może prowadzić, jako dodatkową, działalność gospodarczą w celu finansowania działalności określonej w art. 2.

Art. 10. 1. Wstęp do muzeów jest odpłatny, z wyjątkiem ust. 3b, oraz nieodpłatny, gdy właściwy podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 1, tak postanowi.

2. W jednym dniu tygodnia wstęp na wystawy stałe muzeów jest nieodpłatny.

3. Dyrektor muzeum ustala i podaje do publicznej wiadomości, w sposób zwyczajowo przyjęty, wysokość opłat za wstęp do muzeum oraz dzień, o którym mowa w ust. 2. Dyrektor muzeum może zwolnić z opłat za wstęp.

3a. Za wstęp do muzeów państwowych przysługuje ulga w opłacie:

- 1) uczniom szkół systemu oświaty, słuchaczom kolegiów pracowników służb społecznych, studentom oraz doktorantom;
- 2) uczniom szkół, studentom oraz doktorantom będącym obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;
- 3) uczniom szkół prowadzonych przez organizacje społeczne za granicą, zarejestrowanych w bazie prowadzonej przez upoważnioną jednostkę podległą ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania, w okresie pobierania nauki języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim, nie dłużej niż do ukończenia 18. roku życia;
- 4) uczniom szkół funkcjonujących w systemach oświaty innych państw w okresie pobierania nauki języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim, nie dłużej niż do ukończenia 18. roku życia;
- 5) uczniom sekcji polskich funkcjonujących w szkołach działających w systemach oświaty innych państw, nie dłużej niż do ukończenia 18. roku życia;
- 6) uczniom szkół europejskich działających na podstawie Konwencji o Statucie Szkół Europejskich, sporządzonej w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r. (Dz. U. z 2005 r. poz. 10) pobierającym naukę języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim, nie dłużej niż do ukończenia 18. roku życia;
- 7) osobom powyżej 65. roku życia, emerytom, rencistom, rencistom socjalnym, a także osobom niepełnosprawnym wraz z opiekunami, będącym obywatelami państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym;

- 8) nauczycielom:
- a) szkół i placówek systemu oświaty, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich,
  - b) szkół działających w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej oraz państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,
  - c) szkół prowadzonych przez organizacje społeczne za granicą, zarejestrowanych w bazie prowadzonej przez upoważnioną jednostkę podległą ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania,
  - d) uczącym języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej lub innych przedmiotów nauczanych w języku polskim w:
    - szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw,
    - sekcjach polskich funkcjonujących w systemach oświaty innych państw,
    - szkołach europejskich działających na podstawie Konwencji o Statucie Szkół Europejskich, sporządzonej w Luksemburgu dnia 21 czerwca 1994 r.;
- 9) osobom fizycznym odznaczonym odznaką „Za opiekę nad zabytkami”, odznaką honorową „Zasłużony działacz kultury”, odznaką honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej” lub wyróżnionym tytułem honorowym „Zasłużony dla Kultury Narodowej”;
- 10) kombatantom.
- 3b. Zwolnienie z opłaty za wstęp do muzeów państwowych przysługuje:
- 1) osobom fizycznym odznaczonym Orderem Orła Białego, Orderem Wojennym Virtuti Militari, Orderem Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej, Medalem „Zasłużony Kulturze Gloria Artis”;
  - 2) pracownikom muzeów wpisanych do Państwowego Rejestru Muzeów;
  - 3) członkom Międzynarodowej Rady Muzeów (ICOM) lub Międzynarodowej Rady Ochrony Zabytków (ICOMOS);
  - 4) posiadaczom Karty Polaka, o których mowa w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz. U. z 2019 r. poz. 1598);
  - 5) dzieciom do lat 7;
  - 6)¹⁾ weteranom i weteranom poszkodowanym.

4. Rada Ministrów określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje dokumentów potwierdzających uprawnienia, o których mowa w ust. 3a i 3b, uwzględniając przy tym odpowiednio przepisy obowiązujące w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej oraz w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

5. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii Rady do Spraw Muzeów, ustali, w drodze rozporządzenia, wykaz państwowych muzeów martyrologicznych, do których wstęp jest bezpłatny, ze względu na szczególny charakter historyczny i edukacyjny tych muzeów.

Art. 11. 1. Przy muzeum państwowym i samorządowym działa rada muzeum, której członków powołuje właściwy podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lub 3.

2. Rada muzeum:

- 1) sprawuje nadzór nad wypełnianiem przez muzeum jego powinności wobec zbiorów i społeczeństwa, w szczególności nad realizacją celów określonych w art. 1;
- 2) ocenia, na podstawie przedłożonego przez dyrektora muzeum sprawozdania rocznego z działalności, działalność muzeum oraz opiniuje przedłożony przez dyrektora roczny plan działalności.

3. Kadencja członków rady muzeum trwa cztery lata, z zastrzeżeniem art. 18 ust. 1.

4. Rada muzeum liczy od 5 do 15 członków. Członków rady muzeum powołuje i odwołuje właściwy podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lub 3. Rada muzeum wybiera ze swojego grona przewodniczącego.

---

¹⁾ Dodany przez art. 8 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o weteranach działań poza granicami państwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1726), która weszła w życie z dniem 11 października 2019 r.

5. W skład rady muzeum powoływane są osoby spośród kandydatów wskazanych przez:

- 1) właściwy podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lub 3;
- 2) właściwe ze względu na siedzibę muzeum organy jednostek samorządu terytorialnego, z wyjątkiem jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 5 ust. 3;
- 3) stowarzyszenia naukowe i twórcze;
- 4) fundacje i inne instytucje wspierające działalność muzeum;
- 5) ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w muzeach walk i martyrologii;
- 6) dyrektora muzeum;
- 7) samą radę muzeum.

6. Członkowie rady muzeum wskazani przez podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 2 lub 3, stanowią nie więcej niż 1/3 składu rady muzeum.

7. Dyrektor muzeum i sekretarz rady muzeum uczestniczą w jej zebraniach; sekretariat rady zapewnia muzeum.

7a. Członkom rady muzeum mogą przysługiwać diety oraz zwrot kosztów przejazdów i noclegów na zasadach określonych w przepisach regulujących należności przysługujące pracownikowi, zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju, o ile nie otrzymują ich z innego tytułu. Wydatki te pokrywa muzeum.

7b. Dyrektor muzeum przyznaje należności, o których mowa w ust. 7a, jeżeli środki na ten cel są ujęte w planie finansowym muzeum na dany rok.

8. Szczegółowy tryb pracy rady muzeum określa uchwalony przez nią regulamin.

9. Rada muzeum, w przypadku ogłoszenia konkursu na stanowisko dyrektora, wyznacza do składu komisji konkursowej określonej w art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej dwóch dodatkowych członków.

10. (uchylony)

Art. 12. 1. W muzeum mogą działać kolegia doradcze utworzone przez dyrektora, z jego inicjatywy lub na wniosek co najmniej połowy zatrudnionych w nim muzealników.

2. Tryb działania kolegiów doradczych, skład osobowy i organizację określa statut muzeum.

Rozdział 3

Muzeum rejestrowane

Art. 13. 1. W celu potwierdzenia wysokiego poziomu merytorycznej działalności i znaczenia zbiorów oraz w celu ewidencjonowania muzeów spełniających te warunki, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego prowadzi Państwowy Rejestr Muzeów, zwany dalej „Rejestrem”.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego uzależnia wpis do Rejestru w szczególności od znaczenia posiadanych przez muzeum zbiorów, zespołu wykwalifikowanych pracowników, pomieszczeń i stałego źródła finansowania – zapewniających spełnienie statutowych celów muzeum.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób prowadzenia Rejestru,
- 2) wzór wniosku o wpis do Rejestru,
- 3) warunki i tryb dokonywania wpisów w Rejestrze,
- 4) okoliczności, w jakich można zarządzić kontrolę w celu ustalenia, czy muzeum spełnia nadal warunki wpisu do Rejestru – biorąc pod uwagę uprawnienia nadzorcze ministra nad muzeami.

4. Z dniem wpisu do Rejestru muzeum jest uprawnione do używania nazwy „muzeum rejestrowane”.

5. Muzeum rejestrowane korzysta ze szczególnej ochrony i pomocy finansowej państwa.

6. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ogłasza w Biuletynie Informacji Publicznej wykaz muzeów rejestrowanych.

Art. 14. 1. Jeżeli muzeum rejestrowane przestało spełniać warunki wpisu do Rejestru, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wyznacza muzeum termin do ich spełnienia, a po jego bezskutecznym upływie skreśla z Rejestru.

2. O wszczęciu postępowania w sprawie skreślenia z Rejestru oraz o jego wyniku minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego zawiadamia podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 1, i podaje ten fakt do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.

Art. 15. Rozstrzygnięcie w sprawach wpisu i skreślenia z Rejestru następuje w drodze decyzji administracyjnej.

Art. 16. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii Rady do Spraw Muzeów, może w muzeach rejestrowanych, bezpośrednio mu podległych, powierzyć swoje uprawnienia radzie powierniczej, w zakresie:

- 1) nadzoru nad wypełnianiem przez muzeum jego powinności wobec zbiorów i społeczeństwa;
- 2) bezpośredniego nadzoru nad realizacją celów określonych w art. 1;
- 3) powoływania i odwoływania dyrektora muzeum.

Art. 17. Właściwe organy administracji rządowej oraz organy jednostek samorządu terytorialnego mogą w muzeach rejestrowanych bezpośrednio im podległych powierzyć – za zgodą ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii Rady do Spraw Muzeów – swoje uprawnienia radzie powierniczej, w zakresie określonym w art. 16.

Art. 18. 1. W muzeum, w którym działa rada powiernicza, nie powołuje się rady muzeum, a dotychczasowa rada ulega rozwiązaniu.

2. (uchylony)

Art. 19. 1. Rada powiernicza składa się z 9–15 członków. Pracami rady kieruje przewodniczący. Członków rady oraz przewodniczącego powołuje i odwołuje organ, o którym mowa w art. 16 i art. 17.

2. Szczegółowy tryb pracy rady powierniczej określa regulamin uchwalany przez radę i zatwierdzany przez organ, o którym mowa w art. 16 i art. 17.

3. Kadencja rady powierniczej trwa 5 lat.

4. Członkostwo w radzie powierniczej wygasa przed upływem kadencji w razie:

- 1) śmierci;
- 2) zrzeczenia się;
- 3) skazania prawomocnym wyrokiem na utratę praw publicznych;
- 4) ubezwłasnowolnienia;
- 5) odwołania z powodu niewykonywania obowiązków członka rady wynikających z przepisów ustawy lub regulaminu.

Art. 19a. 1. Członkom rady powierniczej może przysługiwać zwrot kosztów przejazdów na zasadach określonych w przepisach regulujących należności przysługujące pracownikowi, zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej, z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju oraz wynagrodzenie za udział w posiedzeniu rady powierniczej. Wydatki te pokrywa muzeum.

2. Dyrektor muzeum przyznaje zwrot kosztów przejazdów, jeżeli środki na ten cel są ujęte w planie finansowym muzeum na dany rok.

3. Podmiot, o którym mowa w art. 16 lub 17, przyznaje wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1, oraz ustala jego wysokość.

4. W przypadku przyznania wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 1, nie może być ono wyższe niż:

- 1) dla przewodniczącego rady – 50%,
- 2) dla pozostałych członków rady – 45%

– minimalnego wynagrodzenia przewidzianego w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

Art. 20. 1. Muzeum rejestrowane ma prawo pierwszeństwa zakupu od podmiotów prowadzących działalność polegającą na oferowaniu do sprzedaży zabytków, w terminie 14 dni od dnia zgłoszenia przez muzeum zamiaru zakupu. W przypadku skorzystania z prawa pierwszeństwa nabycie przez muzeum rejestrowane następuje po cenie z chwili zgłoszenia zamiaru zakupu.

2. Muzeum rejestrowanemu przysługuje prawo pierwokupu zabytku sprzedawanego na aukcji. Oświadczenie w sprawie skorzystania z prawa pierwokupu powinno być złożone przez muzeum niezwłocznie po licytacji zabytku, nie później jednak niż do zakończenia całej aukcji.

3. W przypadku złożenia oświadczenia o skorzystaniu z prawa pierwokupu przez więcej niż jedno muzeum rejestrowane przysługuje ono muzeum, które wcześniej złożyło takie oświadczenie.

4. Sprzedaż dokonana z naruszeniem prawa pierwszeństwa, o którym mowa w ust. 1, oraz prawa pierwokupu, o którym mowa w ust. 2, jest nieważna.

Rozdział 4

Muzealia

Art. 21. 1. Muzealiami są rzeczy ruchome i nieruchomości stanowiące własność muzeum i wpisane do inwentarza muzealiów. Muzealia stanowią dobro narodowe.

1a. W przypadku muzeum nieposiadającego osobowości prawnej, muzealiami są rzeczy ruchome i nieruchomości stanowiące własność podmiotu, który utworzył muzeum, oraz wpisane do inwentarza muzealiów.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, zakres, formy i sposób ewidencjonowania zabytków w muzeach, wskazując, w szczególności, rodzaj dokumentacji ewidencyjnej, wymagania, jakim powinno odpowiadać prowadzenie tej dokumentacji, sposób oznakowania muzealiów oraz tryb ich dokumentowania w przypadku przenoszenia poza siedzibę muzeum oraz skreślenia z inwentarza muzeum.

Art. 22. (uchylony)

Art. 23. 1. Muzea państwowe i samorządowe mogą dokonywać zamiany, sprzedaży lub darowizny muzealiów, po uzyskaniu pozwolenia ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego. Pozwolenie na zamianę, sprzedaż lub darowiznę muzealiów może być udzielone tylko w uzasadnionych przypadkach. Środki uzyskane ze sprzedaży muzealiów mogą być przeznaczone wyłącznie na uzupełnienie zbiorów muzeum.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii Rady do Spraw Muzeów, może wydać pozwolenie na zamianę, sprzedaż lub darowiznę muzealiów, na wniosek dyrektora muzeum zaopiniowany przez radę muzeum.

3. (uchylony)

Art. 24. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na wniosek dyrektora muzeum państwowego lub samorządowego, wydaje pozwolenie na skreślenie z inwentarza, w razie zmiany statusu prawnego muzealium lub błędu w zapisie inwentarzowym.

2. W razie stwierdzenia błędów w zapisie inwentarzowym, skreślenie może być nakazane decyzją ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po uzgodnieniu z Radą do Spraw Muzeów.

3. W przypadku muzealium będącego zabytkiem, pozwolenie na skreślenie z inwentarza może być wydane z zastrzeżeniem warunku wpisania go do rejestru zabytków. Skreślenia dokonuje się z chwilą wpisania muzealium do rejestru zabytków.

4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, nie stosuje się przepisu art. 11 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2020 r. poz. 282 i 782).

5. W przypadku wzruszenia decyzji o wpisaniu do rejestru zabytków muzealium skreślonego z inwentarza na podstawie pozwolenia, o którym mowa w ust. 3, skreślenie z inwentarza uważa się za niedokonane.

6. W przypadku wydania na podstawie art. 39 ust. 1 lub art. 43 ust. 1 ustawy z dnia 25 maja 2017 r. o restytucji narodowych dóbr kultury (Dz. U. z 2019 r. poz. 1591) pozwolenia na stały wywóz za granicę rzeczy wpisanej do inwentarza muzealiów muzeum będącego instytucją kultury skreśla się ją z inwentarza z dniem, w którym wywóz stał się dopuszczalny.

7. W przypadku wydania wyroku nakazującego zwrot na terytorium państwa Unii Europejskiej rzeczy wpisanej do inwentarza muzealiów muzeum będącego instytucją kultury, stanowiącej zagraniczne narodowe dobro kultury, o którym mowa w art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 25 maja 2017 r. o restytucji narodowych dóbr kultury, skreśla się ją z inwentarza z dniem, w którym wyrok stał się prawomocny.

Art. 25. 1. Muzeum pobiera opłaty za przygotowanie i udostępnianie zbiorów do celów innych niż zwiedzanie, w szczególności za kopiowanie, sporządzanie reprodukcji lub fotografii, przygotowywanie zbiorów do wypożyczenia oraz ich wypożyczenie.

2. Wysokość opłat, o których mowa w ust. 1, ustala dyrektor muzeum. W uzasadnionych przypadkach dyrektor muzeum może ustalić opłatę ulgową lub zwolnić z opłaty.

3. Nie pobiera się opłat za wypożyczenia muzealiów między muzeami krajowymi oraz, pod warunkiem wzajemności, między muzeami z siedzibą w państwach członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej oraz w państwach członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

4. W przypadku ustalania i pobierania opłat za czynności, o których mowa w ust. 1, podejmowane w ramach udostępniania informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystywania stosuje się przepisy ustawy z dnia 25 lutego 2016 r. o ponownym wykorzystywaniu informacji sektora publicznego (Dz. U. z 2019 r. poz. 1446).

Art. 25a. 1. Wizerunki muzealiów mogą być utrwalone i przechowywane na informatycznych nośnikach danych w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 346, 568 i 695).

2. Muzeum pobiera opłaty za udostępnianie wizerunków muzealiów, z wykorzystaniem informatycznych nośników danych. Bezpośredni dostęp do wizerunków muzealiów drogą elektroniczną jest bezpłatny.

3. Wysokość opłat, o których mowa w ust. 2, ustala dyrektor muzeum. W uzasadnionych przypadkach dyrektor muzeum może ustalić opłatę ulgową lub zwolnić z opłaty.

4. W przypadku ustalania i pobierania opłat za udostępnianie wizerunków muzealiów z wykorzystaniem informatycznych nośników danych jako informacji sektora publicznego do ponownego wykorzystywania stosuje się przepisy ustawy, o której mowa w art. 25 ust. 4.

Art. 26. 1. W razie likwidacji muzeum samorządowego, właściwy podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 3, zapewnia muzealiom warunki należytego przechowywania.

2. W przypadku określonym w ust. 1, odpowiednio organ wykonawczy gminy, powiatu lub województwa ma prawo pierwszeństwa nabycia muzealiów. Jeżeli likwidowane muzeum utworzono w drodze komunalizacji mienia państwowego, nabycie tego mienia następuje nieodpłatnie.

3. Jeżeli organ wykonawczy gminy, powiatu lub województwa nie skorzystał z prawa pierwszeństwa nabycia, podmiot, o którym mowa w art. 5 ust. 3, po uzgodnieniu z wojewodą, rozstrzyga o dalszym przeznaczeniu muzealiów.

Art. 27. Szczegółowe zasady postępowania z muzealiami, w razie likwidacji muzeum państwowego, określa każdorazowo minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze decyzji, po zasięgnięciu opinii Rady do Spraw Muzeów.

Art. 28. Muzealia, będące nieruchomościami, w momencie likwidacji muzeum podlegają bezzwłocznie wpisowi do rejestru zabytków, chyba że wejdą w skład innego muzeum.

Art. 29. 1. Muzealia mogą być przenoszone poza teren muzeum, w którym są wpisane do inwentarza:

- 1) za zgodą dyrektora muzeum, w przypadku:
  - a) wypożyczenia innym muzeom,
  - b) potrzeby konserwacji, badań lub zapewnienia bezpieczeństwa,
  - c) ekspozycji na wystawach;
- 2) za zgodą podmiotu, o którym mowa w art. 5 ust. 1, oraz dyrektora, w przypadkach niewymienionych w pkt 1, jeżeli przeniesienie nie wpłynie ujemnie na działalność statutową muzeum.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, warunki, sposób i tryb przenoszenia muzealiów, z uwzględnieniem w szczególności warunków i sposobu przenoszenia, przechowywania ich w nowym miejscu oraz opracowywania dla nich dokumentacji naukowo-konserwatorskiej.

Art. 29a. 1. Muzealia, które nie stanowią zabytków w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wpisane do inwentarza muzealiów w muzeach będących instytucjami kultury nie mogą być wywożone za granicę na stałe, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 26 i art. 42 ustawy z dnia 25 maja 2017 r. o restytucji narodowych dóbr kultury, gdy wywóz odbywa się w wykonaniu prawomocnego wyroku nakazującego zwrot zagranicznego narodowego dobra kultury, o którym mowa w art. 18 ust. 1 tej ustawy, na terytorium państwa Unii Europejskiej albo na podstawie pozwoleń, o których mowa w art. 39 ust. 1 lub art. 43 ust. 1 tej ustawy.

2. Muzealia, które nie stanowią zabytków w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wpisane do inwentarza muzealiów w muzeach będących instytucjami kultury mogą być czasowo wywożone za granicę po uzyskaniu:

- 1) jednorazowego pozwolenia na czasowy wywóz muzealium za granicę albo
- 2) wielokrotnego pozwolenia indywidualnego na czasowy wywóz muzealium za granicę, albo
- 3) wielokrotnego pozwolenia ogólnego na czasowy wywóz muzealium za granicę.

3. Do pozwoleń, o których mowa w ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy art. 53–57 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

4. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) zakres danych, które zawierają wnioski o wydanie pozwoleń, o których mowa w ust. 2,
- 2) dokumenty dołączane do wniosków, o których mowa w ust. 2 pkt 1 i 2,
- 3) wzory pozwoleń, o których mowa w ust. 2

– uwzględniając potrzebę zapewnienia skutecznej identyfikacji muzealiów, o których mowa w ust. 2, oraz konieczność wskazania we wniosku o wydanie pozwolenia, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, imienia i nazwiska przynajmniej 2 osób uprawnionych do podpisania wykazu wywożonych muzealiów dołączanego do tego pozwolenia.

Art. 30. Muzealia wpisane do inwentarza muzeów państwowych lub samorządowych nie podlegają egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego w sądowym lub administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym.

Art. 30a. Dostęp do informacji służących zapewnieniu bezpieczeństwa muzealiom ze względu na ochronę przed zagrożeniem pożarowym, kradzieżą i innego rodzaju niebezpieczeństwem, które grozi zniszczeniem lub utratą zbiorów, podlega ograniczeniu.

Art. 31. Przepisy rozdziału 4 nie naruszają przepisów dotyczących ochrony narodowego zasobu archiwalnego oraz przepisów regulujących zasady zbywania mienia komunalnego.

Art. 31a. (uchylony)

Rozdział 4a

Ochrona prawna rzeczy ruchomych o wartości historycznej, artystycznej lub naukowej wypożyczonych z zagranicy na wystawę czasową organizowaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Art. 31a. 1. Rzecz ruchoma o wartości historycznej, artystycznej lub naukowej wypożyczana z zagranicy na wystawę czasową organizowaną na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zwana dalej „rzeczą ruchomą”, może zostać objęta ochroną prawną, jeżeli:

- 1) jej przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej leży w interesie publicznym;
- 2) nie znajduje się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) jej przywóz na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest zgodny z prawem;
- 4) nie została wywieziona z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej niezgodnie z prawem;
- 5) zorganizowanie wystawy czasowej bez objęcia tej rzeczy ochroną prawną nie byłoby możliwe lub skutkowałoby nieproporcjonalnie wysokimi kosztami jej wystawienia w stosunku do kosztów zorganizowania wystawy;
- 6) wystawa czasowa będzie organizowana przez:
  - a) instytucję kultury w rozumieniu ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej lub
  - b) muzeum niebędące instytucją kultury, wpisane do wykazu, o którym mowa w art. 5b ust. 1– zwane dalej „organizatorem wystawy”.

2. Ochrona prawna rzeczy ruchomej obejmuje okres nie dłuższy niż 12 miesięcy od dnia jej wwiezienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Ochrona prawna rzeczy ruchomej ustaje:

- 1) gdy upłynął okres, w jakim rzecz ruchoma była objęta ochroną prawną, określony w ewidencji, o której mowa w art. 31e ust. 1;
- 2) z dniem wywiezienia rzeczy ruchomej z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) jeżeli rzecz ruchoma nie spełnia warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lub 4.

4. Ochrona prawna rzeczy ruchomej ustaje z mocą od dnia jej wwiezienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, gdy rzecz ruchoma objęta ochroną prawną nie spełnia warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 lub 4.

5. Rzecz ruchoma objęta ochroną prawną nie podlega:

- 1) zajęcia w celu zabezpieczenia w postępowaniu cywilnym i administracyjnym;
- 2) egzekucji w sądowym i administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym;
- 3) zajęcia w celu zabezpieczenia kar majątkowych, środków karnych o charakterze majątkowym oraz roszczeń o naprawienie szkody w postępowaniu karnym.

Art. 31b. 1. Organizator wystawy składa ministrowi właściwemu do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wniosek o objęcie ochroną prawną rzeczy ruchomej, zwany dalej „wnioskiem”, co najmniej na 6 miesięcy przed planowanym wwiezieniem tej rzeczy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. W przypadku stwierdzenia uchybień formalnych wniosku minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wzywa organizatora wystawy do uzupełnienia wniosku w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż 7 dni i nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

3. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego udostępnia na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej treść wniosku oraz określa termin, w którym osoby fizyczne, osoby prawne lub jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą zgłaszać zastrzeżenia co do spełnienia przez wskazaną we wniosku rzecz ruchomą warunków, o których mowa w art. 31a ust. 1 pkt 2, 3 lub 4, nie krótszy jednak niż 30 dni od dnia udostępnienia treści wniosku.

4. Do zastrzeżenia dołącza się dokumenty uprawdopodabiające niespełnienie przez rzecz ruchomą warunków, o których mowa w art. 31a ust. 1 pkt 2, 3 lub 4.

5. W przypadku zgłoszenia zastrzeżenia minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wzywa organizatora wystawy do uzupełnienia wniosku w wyznaczonym terminie, nie krótszym jednak niż 7 dni i nie dłuższym niż 30 dni od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. Treść uzupełnionego wniosku udostępnia się na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej.

6. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po upływie terminów, o których mowa w ust. 2, 3 lub 5, zasięga opinii państwowej instytucji kultury wyspecjalizowanej w zakresie muzealnictwa i ochrony zbiorów w sprawie spełniania warunków, o których mowa w art. 31a ust. 1.

7. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego udostępnia na stronie podmiotowej w Biuletynie Informacji Publicznej informację o objęciu rzeczy ruchomej ochroną prawną albo informację o nieobjęciu rzeczy ruchomej ochroną prawną.

8. W sprawach o objęcie rzeczy ruchomej ochroną prawną nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256 i 695).

9. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, wzór wniosku oraz dokumenty dołączane do wniosku, uwzględniając umożliwienie skutecznej identyfikacji rzeczy ruchomej, w tym konieczność podania imienia i nazwiska autora tej rzeczy, a także konieczność podania nazwy, siedziby i adresu organizatora wystawy oraz imienia, nazwiska i adresu lub nazwy, siedziby i adresu właściciela lub posiadacza rzeczy ruchomej, oraz umożliwienie dokonania oceny spełnienia warunków określonych w art. 31a ust. 1.

Art. 31c. 1. Organizator wystawy zawiadamia niezwłocznie ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego o wwiezieniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wywiezieniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rzeczy ruchomej objętej ochroną prawną.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, wzór zawiadomienia o wwiezieniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rzeczy ruchomej objętej ochroną prawną oraz wzór zawiadomienia o wywiezieniu z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rzeczy ruchomej objętej ochroną prawną, uwzględniając umożliwienie skutecznej identyfikacji tej rzeczy, w tym konieczność podania imienia i nazwiska autora tej rzeczy, a także konieczność podania nazwy, siedziby i adresu organizatora wystawy oraz imienia, nazwiska i adresu lub nazwy, siedziby i adresu właściciela lub posiadacza rzeczy ruchomej.

Art. 31d. W przypadku uzyskania informacji o niespełnieniu warunków, o których mowa w art. 31a ust. 1 pkt 3 lub 4, minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii państwowej instytucji kultury wyspecjalizowanej w zakresie muzealnictwa i ochrony zbiorów w sprawie niespełnienia tych warunków, niezwłocznie informuje organizatora wystawy o ustaniu ochrony prawnej rzeczy ruchomej.

Art. 31e. 1. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego prowadzi i aktualizuje ewidencję rzeczy ruchomych objętych ochroną prawną prowadzoną w formie kart ewidencyjnych.

2. Ewidencja zawiera:

- 1) określenie rzeczy ruchomej objętej ochroną prawną, w tym imię i nazwisko autora tej rzeczy;
- 2) wskazanie planowanego terminu jej wwiezienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wywiezienia z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) imię, nazwisko i adres lub nazwę, siedzibę i adres właściciela lub posiadacza wypożyczającego rzecz ruchomą objętą ochroną prawną;
- 4) dane dotyczące wystawy czasowej, na której będzie eksponowana rzecz ruchoma objęta ochroną prawną, w tym nazwę, siedzibę i adres organizatora wystawy;
- 5) wskazanie okresu, w jakim rzecz ruchoma jest objęta ochroną prawną;
- 6) informację o ustaniu ochrony prawnej rzeczy ruchomej z przyczyn określonych w art. 31a ust. 3 pkt 3.

3. W Biuletynie Informacji Publicznej udostępnia się informacje określone w ust. 2 pkt 1 i 3–6.

4. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, wzór karty ewidencyjnej, uwzględniając zakres danych objętych ewidencją, w tym potrzebę umożliwienia skutecznej identyfikacji rzeczy ruchomej objętej ochroną prawną.

Rozdział 5

Pracownicy muzeów

Art. 32. 1. Pracownicy zatrudnieni w muzeach na stanowiskach, na których realizuje się zadania związane z:

- 1) gromadzeniem i naukowym opracowywaniem zbiorów,
- 2) urządzaniem wystaw i udostępnianiem zbiorów do celów edukacyjnych i naukowych,
- 3) organizowaniem badań i ekspedycji naukowych, w tym archeologicznych,
- 4) prowadzeniem działalności edukacyjnej, artystycznej, upowszechniającej kulturę lub wydawniczej

– tworzą zawodową grupę muzealników.

2. Pracowników, którzy tworzą zawodową grupę muzealników, zatrudnia się na stanowiskach kustosza dyplomowanego, kustosza, adiunkta i asystenta.

3. Pracownik należący do zawodowej grupy muzealników, któremu powierzono zadanie z zakresu urządzania wystawy, polegające na autorskim opracowaniu i zorganizowaniu wystawy oraz merytorycznym nadzorze nad wystawą pełni funkcję kuratora wystawy.

Art. 32a. 1. Na stanowisku kustosza dyplomowanego może być zatrudniona osoba, która posiada:

- 1) stopień naukowy doktora w dziedzinie związanej z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów lub stopień doktora sztuki w tej dziedzinie;
- 2) dorobek zawodowy w zakresie działalności muzealniczej;
- 3) co najmniej 3-letni staż pracy w muzeach lub w znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej podmiotach, które prowadzą działalność muzealniczą.

2. Na stanowisku kustosza może być zatrudniona osoba, która posiada:

- 1) dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów;
- 2) dyplom ukończenia studiów podyplomowych związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów lub dorobek zawodowy w zakresie działalności muzealniczej;
- 3) co najmniej 2-letni staż pracy w muzeach lub w podmiotach, o których mowa w ust. 1 pkt 3.

3. Na stanowisku adiunkta może być zatrudniona osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów.

4. Na stanowisku asystenta może być zatrudniona osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów.

Art. 32b. 1. W muzeach mogą być zatrudnieni specjaliści w zawodach dotyczących działalności muzealniczej realizujący zadania związane z:

- 1) przechowywaniem i katalogowaniem gromadzonych zbiorów;
- 2) zabezpieczaniem i konserwacją zbiorów, w tym zabytków nieruchomych oraz nieruchomych obiektów kultury materialnej i przyrody;
- 3) zapewnieniem właściwych warunków zwiedzania muzeum i korzystania ze zbiorów.

2. Specjalistów zatrudnia się na stanowiskach:

- 1) starszego konserwatora;
- 2) konserwatora;
- 3) adiunkta konserwatorskiego;
- 4) starszego asystenta konserwatorskiego;
- 5) asystenta konserwatorskiego;
- 6) starszego dokumentalisty;
- 7) dokumentalisty;
- 8) młodszego dokumentalisty;
- 9) starszego renowatora;
- 10) renowatora;
- 11) renowatora przyuczonego;
- 12) młodszego renowatora;
- 13) przewodnika muzealnego.

Art. 32c. 1. Na stanowisku starszego konserwatora może być zatrudniona osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich odpowiadających danej specjalności oraz co najmniej 6-letni staż pracy.

2. Na stanowisku konserwatora może być zatrudniona osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów oraz co najmniej 5-letni staż pracy.

3. Na stanowisku adiunkta konserwatorskiego może być zatrudniona osoba, która posiada:

- 1) dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów oraz posiada co najmniej 5-letni staż pracy albo
- 2) dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów oraz co najmniej 3-letni staż pracy.

4. Na stanowisku starszego asystenta konserwatorskiego może być zatrudniona osoba, która posiada:

- 1) dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów oraz co najmniej 3-letni staż pracy albo
- 2) dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów oraz co najmniej roczny staż pracy.

5. Na stanowisku asystenta konserwatorskiego może być zatrudniona osoba, która posiada:

- 1) dyplom ukończenia studiów pierwszego stopnia związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów lub
- 2) dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów.

6. Na stanowisku starszego dokumentalisty może być zatrudniona osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów oraz co najmniej 2-letni staż pracy.

7. Na stanowisku dokumentalisty może być zatrudniona osoba, która posiada dyplom ukończenia studiów drugiego stopnia lub jednolitych studiów magisterskich związanych z zakresem gromadzonych w muzeum zbiorów oraz co najmniej roczny staż pracy.

8. Na stanowisku starszego renowatora może być zatrudniona osoba, która posiada wykształcenie średnie lub średnie branżowe oraz co najmniej 3-letni staż pracy.

9. Na stanowisku renowatora może być zatrudniona osoba, która posiada wykształcenie średnie lub średnie branżowe oraz co najmniej roczny staż pracy.

10. Na stanowisku renowatora przyuczonego może być zatrudniona osoba, która posiada wykształcenie średnie, średnie branżowe, zasadnicze zawodowe lub zasadnicze branżowe oraz co najmniej 2-letni staż pracy.

Art. 33. Muzea prowadzące lub koordynujące prace naukowe mogą zatrudniać pracowników naukowych i badawczo-technicznych, na zasadach określonych w *ustawie z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. z 2008 r. poz. 993 oraz z 2009 r. poz. 1323)*²⁾. Do pracowników tych przepis art. 34 stosuje się odpowiednio.

Art. 33a. 1. Posiadanie kwalifikacji wymaganych na poszczególnych stanowiskach w muzeach stwierdza pracodawca na podstawie świadectw pracy, dyplomów poświadczających zdobyte wykształcenie, świadectw lub zaświadczeń o ukończeniu kursów, szkoleń specjalistycznych, praktyk zawodowych, a w przypadku stanowiska kustosa dyplomowanego i kustosa – także zaświadczenia o posiadaniu dorobku zawodowego.

2. Do stażu pracy zalicza się okresy zatrudnienia na stanowiskach, na których realizuje się zadania związane z działalnością muzealniczą, naukową, upowszechnianiem kultury lub ochroną zabytków i opieką nad zabytkami w:

- 1) muzeach, instytucjach kultury innych niż muzea, archiwach, uczelniach, instytutach naukowych, instytutach badawczych, urzędach administracji publicznej, państwowych lub samorządowych jednostkach organizacyjnych;
- 2) podmiotach znajdujących się poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które prowadzą działalność taką jak podmioty, o których mowa w pkt 1.

Art. 33b. 1. Posiadanie dorobku zawodowego wymaganego na stanowisku kustosa dyplomowanego i kustosa stwierdza minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, na wniosek zainteresowanego, po zasięgnięciu opinii komisji kwalifikacyjnej.

2. Do dorobku zawodowego zalicza się:

- 1) autorstwo lub współautorstwo publikacji naukowych, popularnonaukowych i informacyjnych;
- 2) autorstwo lub współautorstwo projektów wystawienniczych lub kierowanie tymi projektami, lub inne formy udziału w tych projektach;
- 3) prowadzenie badań naukowych i prac dokumentacyjnych;
- 4) uczestnictwo w krajowych lub międzynarodowych programach badawczych;
- 5) udział w krajowych lub międzynarodowych konferencjach naukowych lub udział w pracach komitetów organizacyjnych takich konferencji;
- 6) otrzymane nagrody i wyróżnienia;
- 7) kierowanie projektami organizowanymi we współpracy z innymi instytucjami krajowymi lub zagranicznymi, które realizują zadania związane z działalnością kulturalną;
- 8) udział w pracach komitetów redakcyjnych i rad naukowych czasopism;
- 9) członkostwo w krajowych lub międzynarodowych organizacjach lub towarzystwach naukowych, muzealnych, konserwatorskich i innych o charakterze twórczym;
- 10) osiągnięcia w zakresie dydaktyki, edukacji i upowszechniania wiedzy;
- 11) osiągnięcia w dziedzinie konserwacji zbiorów;
- 12) udział w stażach w instytucjach krajowych lub zagranicznych lub kierowanie takimi stażami.

Art. 33c. 1. Do wniosku o stwierdzenie posiadania dorobku zawodowego wymaganego na stanowisku kustosa dyplomowanego albo kustosa dołącza się dokumenty potwierdzające ten dorobek.

2. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego wydaje zainteresowanemu zaświadczenie o posiadaniu albo braku posiadania dorobku zawodowego wymaganego na stanowisku kustosa dyplomowanego albo kustosa.

²⁾ Ustawa utraciła moc z dniem 1 października 2010 r. na podstawie art. 8 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące system nauki (Dz. U. poz. 620), która weszła w życie z dniem 1 października 2010 r.

Art. 33d. 1. Komisja kwalifikacyjna jest organem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego w sprawach opiniowania wniosków o stwierdzenie posiadania dorobku zawodowego.

2. Członków komisji kwalifikacyjnej powołuje i odwołuje minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, po zasięgnięciu opinii Rady do Spraw Muzeów, spośród osób wyróżniających się wiedzą merytoryczną, osiągnięciami zawodowymi oraz dorobkiem w zakresie działalności muzealniczej.

3. Komisja kwalifikacyjna składa się z 5 członków.

4. Członkowie komisji kwalifikacyjnej wybierają ze swojego składu przewodniczącego komisji, który kieruje jej pracami.

5. Komisja kwalifikacyjna działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu, zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego.

Art. 34. Muzealnik w czasie pozostawania w stosunku pracy w muzeum przestrzega ogólnie przyjętych norm etyki zawodowej, a w szczególności nie prowadzi handlu przedmiotami pozostającymi w zakresie zainteresowania muzeum i nie podejmuje działań, jak kolekcjonerskich, wykonywania ekspertyz i wycen przedmiotów, mogących powodować konflikt interesów z zatrudniającym go muzeum.

Rozdział 5a

Przepis karny

Art. 34a. 1. Kto bez pozwolenia wywozi za granicę muzealium, które nie stanowi zabytku w rozumieniu art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, wpisane do inwentarza muzealiów w muzeum będącym instytucją kultury lub po wywiezieniu go za granicę nie sprowadza do kraju w okresie ważności pozwolenia,

podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa nieumyślnie, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

3. W wypadku mniejszej wagi, sprawca podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

4. W razie skazania za przestępstwo określone w ust. 1 sąd orzeka, a w razie skazania za przestępstwo określone w ust. 2 sąd może orzec, nawiązkę na wskazany cel społeczny związany z opieką nad zabytkami w wysokości od trzykrotnego do trzydziestokrotnego minimalnego wynagrodzenia przewidzianego w przepisach o minimalnym wynagrodzeniu za pracę.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe

Art. 35–39. (pominięte)

Art. 40. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia³⁾.

³⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 20 stycznia 1997 r.